

MAGYAR GYÁRIPAR

A MUNKAADÓK ÉS GYÁRIPAROSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK LAPJA

Mit hoz nekünk a második 50?

TARTALOM

KÖSZÖNTŐ:	A valóság korlátai	3
NAPIREND:	Párbeszéd a jövőről	4–5
FŐSZEREPLŐ:	Korszerű közösségi étkeztetés	6–7
	A vállalkozók társadalmi felelőssége	8
	Tizenhat év mérlege	9
FÓKUSZBAN:	Dobozból doboz készülhet	10
	Változások a munkavédelmi jogalkalmazásban	11
BRÜSSZELI HÍRADÓ:	Az első 50 év mérlege	12–13
	UNICE-ből BusinessEurope	13
	Hírek Európából	14
MEGYEKÖRKÉP:	A Nógrád megyei szakképzés helyzetéről	16
ADÓSAROK:	Egyre szigorúbb az APEH	17
GONDOLATJEL:	Révai Új Lexikona 1–18.	18

Az MGYOSZ IX. közgyűlése jóváhagyta a 2005. évi pénzügyi gazdálkodásról szóló beszámolót és mérleget, valamint a 2006. évi gazdálkodásról szóló írásbeli beszámolót. A közgyűlés ugyanakkor elfogadta a tavalyi munkáról készült beszámolót is és jóváhagyta az MGYOSZ 2007. évi költségvetését.

Rolek Ferenc,
az MGYOSZ alelnöke

A valóság korlátai

■ A korábbi évek gyakorlatától eltérően tavaly karácsonykor nem úgy ettük a bejglit, hogy már tudtuk azt is: mennyi béremelésre számíthatnak a munkáltatók és a munkavállalók a következő esztendőben. Csak közel három hónapos egyeztetés után, január végén született meg a bérmegállapodás az Országos Érdekegyeztető Tanácsban, 5,5–8 százalékos ajánlással. A kormány 6–6,5 százalékos körüli béremelést épített be az idei költségvetésbe, ami a munkáltatói oldal elképzelésétől nem állt messze. A tárgyalások kezdetekor azonban a szakszervezetek a valóságtól alaposan elrugaskodott 13–15 százalékos követeléssel álltak elő. Ez semmiképpen sem volt összhangban azzal a többletteljesítménnyel, amit a gazdaság várhatóan az idén kitermel. Ráadásul mindezt egy olyan időszakban szerették volna realizálni, amikor a vállalatokra a kormány megszorító csomagja miatt amúgy is közel 700 milliárd forintnyi többletterhelés rakódott. S ha mindez nem lenne elég, akkor a 2005-ben kötött hároméves bérmegállapodásban a garantált szakmunkás-minimálbér már önmagában két számjegyű jövedelemnövekedést feltételezett sok vállalatnál. Ez utóbbi felülvizsgálatáról ugyanakkor hallani sem akartak a szakszervezetek, pedig a szakmunkás-bérszabályozásról a megállapodás olyan környezetben született, amikor még a kormányzat adócsökkentési programmal kecsegtette a vállalkozókat. Miután a tervezett adólefárasztás helyett emelés

következett be, jogos lett volna a szakmunkás-minimálberek emelésének elhalasztása vagy visszafogása, de ezt csak a mezőgazdaságban sikerült keresztülvinni. A holtpontról az elmozdulást az új év hozta meg. A szakszervezeteket sürgette az idő, és végre engedtek követeléseikből. A tárgyalások végén visszatértünk ahhoz a ponthoz, ahonnan kiindultunk. Az ajánlott 5,5–8 százalékos közepe ugyanis 6,75, vagyis nem járunk messze a kezdeti 6,5 százaléktól. Becsléseink szerint a versenyszférában a sáv felső szélé felé fog elmozdulni a tényleges munkajövedelem-növekedés mértéke ebben az évben. A kormányzatnak tehát a közsférában kellene megállítania a bérnövekedést ahhoz, hogy a konvergenciaprogramban ez évre betervezett 4 százalékos reálbércsökkenés megvalósuljon. Ugyanakkor a versenyszféráról már az Országos Érdekegyeztető Tanácsban folyt tárgyalásokon is kiderült: a kormány hajlamos arra, hogy a gazdasági helyzet legkisebb javulásával párhuzamosan engedjen az érdekképviselők követeléseinek. Márpedig ha a postához és a MÁV-hoz hasonlóan az egész közsférában 7,5 százalékos lesz a béremelés, akkor 6,25 százalékra tervezett infláció mellett sehogy sem jön ki a 4 százalékos reálbércsökkenés. A valóság az, hogy senki sem fogja tudni a bérekben kompenzálni az adóemelés többletterheit. A költségvetési egyensúly terheit azonban úgy kellene szétosztani, hogy ezzel ne nyomjuk agyon a jövő fejlődésének csíráit.

Párbeszéd a jövőről

A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége év eleji csúcstalálkozóján Kiss Péter szociális és munkaügyi miniszter adott tájékoztatót a foglalkoztatás időszerű kérdéseiről.

Egy új társadalmi együttműködés megteremtése a legfontosabb feladat

■ A szaktárca vezetője szerint ha most valami nagy kihívás áll az ország előtt, az éppen az, hogy képes-e a fordulat, a reformok és a fejlesztések eszköztárával együtt egy új társadalmi együttműködést megszervezni. Így ugyanis meg lehetne ragadni azt a hosz-

szú távú esélyt, hogy egy emberöltőre új értékrend jöjjön létre, melynek segítségével egy élhetőbb ország formálódna, ahol az egyes emberek is nagyobb szuverenitást élveznének.

Ennek egyik fontos eleme az ezredforduló környéke óta a munkaerőpiacon

zajló nagyon jelentős szerkezetváltás. A miniszter szerint ez teszi lehetővé Magyarországon azt, hogy a gazdaság oldaláról versenyképesebb, a foglalkoztatottak oldaláról természetesen egyre inkább európai béreket és a termékekhez, a szolgáltatásokhoz fizetőképes keresletet biztosító környezet alakulhasson ki.

Kevesebben álljanak sorba segélyért

Ehhez alapvetően az kell, hogy növekedjék Magyarországon az aktivitás, hogy az aktív korúak nagyobb hányada tartsa vállán az országot, hogy nagyobb legyen a közteherviselésben való részvétel. Kevesebben álljanak sorba segélyért, és többen legyenek a munkaerőpiacon akár a foglalkoztatásban, akár sorban állva munkaerő-kínálatot biztosítva új befektetések, vállalkozások előtt. Ma Magyarországon a többségi társadalom foglalkoztatási aktivitása nyugat-európai színvonalú, vagyis 64-65 százalékos. Ugyanakkora vagy még ennél is nagyobb arányú azonban a munkanélküliség két társadalmi csoportban: a romáknál és a rokkantaknál, ami lerontja az országos eredményeket. A lakosság egészére nézve így csak 58 százalékos aktivitási ráta jön ki. Ma Magyarországon mintegy 650 ezer megváltozott munkaképességű, rokkant ember kap különféle nyugdíjszerű szociális típusú ellátást, tizen-, huszon-, harminc-, negyven-, ötvenéves korban. Ezek az ellátások nagyon sokszor zömében nem adják meg azt a lehetőséget, hogy valaki szándéka szerinti rehabilitációt valósítson meg, és visszakerüljön a munkaerőpiacra. Ehelyett kifejezetten sokszor arra ösztönöznek, hogy ne törekedjenek élethelyzetük megváltoztatására, és ezekben az ellátórendszerekben próbálják meg a saját maguk és családjuk perspektíváját megteremteni.

Ha a társadalom egy szűk aktív köre a leszakadtak segélyezésének terheit tartósan a vállán viseli, akkor képtelen lesz növelni versenyképességét. A kormánynak tehát egyszerre kell a többségi

társadalomtól leszakadtak esélyegyenlőségét és a versenyképességet növelő programokról gondoskodnia. A miniszter szerint 100 milliárdos programokról van szó, amelyekből hatot már be is indítottak.

Prognózis és közteherhivatal

Nagyon nagy jelentőségű, hogy ez

a fejlesztésben való társadalmi részvétel, ill. a fejlesztés szélesebb körű társadalmi támogatottságának megszerzése az elemi párbeszédén nyugodjék, és ez a párbeszéd a köznyelvre is lefordítható legyen. A továbbiakban a miniszter ismertette az idei munkaerő-piaci prognózis frissen elkészült előrejelzéseit. A versenyszférában a 2006-os 32 ezer

fős foglalkoztatásbővülés megismétlését várják az idénre. Kulcskérdés a munkaerőpiacon szerepet vállalók valóságos közteherhivatala, valamint az elmozdulás a feketegazdaság szűrkítése és fehéritése irányába. A miniszter úgy vélte, ez nemcsak ellenőrzés, hanem társadalmi kultúra kérdése is, ami kedvezően változott az utóbbi években.

Az MGYOSZ IX. közgyűlése

A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége ez év elején Kossuth Lajos téri székházában megtartotta éves közgyűlését. A testület meghallgatta és elfogadta a mandátumbizottság jelentését, amely megállapította a határozatképességet. Elfogadták az MGYOSZ VIII. közgyűlése óta végzett tevékenységről szóló írásbeli beszámolót. Elfogadták az ellenőrző bizottság jelentését. A közgyűlés jóváhagyta a 2005. évi pénzügyi gazdálkodásról szóló beszámolót és mérleget, valamint a 2006. évi gazdálkodásról szóló írásbeli beszámolót, ezután elfogadta az MGYOSZ 2007. évi költségvetését. Az ellenőrzési bizottság elnöki tisztségére a közgyűlés Perényi Zoltánt, új tagjává pedig Éder Zoltánt választotta meg.

Tóth Zoltán, a Gyógyhatású Termékek Előállítóinak és Forgalmazóinak Egyesületének elnöke beszámolt az Orvostechikai Eszközök Gyártóinak és Forgalmazóinak Szövetségének közgyűlésén elhangzottokról és kérte az MGYOSZ-t, hogy segítsen a szervezethez tartozók érdekérvényesítésében.

Földi Tamás, a Magyar Építőanyagipari Szövetség elnöke abban kérte a jelenlevők támogatását, hogy segítsenek az ágazatban újra meg újra feltűnő körbetartozás felszámolásában. „Azokat a vállalkozókat kell kiszűrni – mond-

ta –, akik mondvascsinált okokból nem fizetik ki becsületos vállalkozótársaiknak a számláit. Ehhez 2007-ben jogalkotási tevékenység szükséges.”

Az idei fő irányok

Széles Gábor, az MGYOSZ elnöke szerint a szövetség 2007-es tevékenységében három fő irányt kell szem előtt tartani.

„Az egyik nyilván az – hangsúlyozta az elnök –, hogy a makrogazdasággal, gazdaságfejlesztéssel, a minisztériumokkal együttműködve alakítsuk ki

véleményünket. Szerintem ez tavaly is jól működött.

A másik két súlyponti feladattal kapcsolatban az elnök már nem volt ilyen optimista. Ahogy az elhangzott hozzászólásokból is kiderült, az ágazati problémák képviselete évek óta kívánivalót hagy maga után. Ez alól talán az építőipar a kivétel, ahol nem érheti szó a ház elejét. Az elnök hangsúlyozta: reméli, hogy a jövőben az ágazati szövetségeken keresztül az MGYOSZ jobb képet alakít ki magáról, sikerebben viszi miniszteri szintre az ágazatokból érkező jelzéseket.

A harmadik irány a regionális fejlesztések kérdése. A regionális fejlesztési tanácsokban az MGYOSZ-nek megfelelő pozíciókat sikerült elfoglalnia, s ahol nem, ott közrejátsszotak a viszonylagos sikertelenségben a helyi pártcsatározások, vagy éppen a megyei szervezeteinken keresztül kifejtett hatás nem kellő intenzitása. Széles Gábor hangsúlyozta, hogy ezen a területen egy állapotfelmérés után hatékonyabb szerepet kell vállalniuk szövetségeinknek.

Korszerű közösségi étkeztetés

Az Európai Unióban kézikönyv készült az étkeztetési szolgáltatások pályáztatásának támogatására. A Közösségi Étkeztetés Alágazati Párbeszéd Bizottsága valamennyi érintettel összefogva a kézikönyv magyar változatára szeretné felhívni a figyelmet. A kézikönyv ajánlásainak alkalmazásával Magyarországon is megvalósítható lesz a XXI. századi korszerű közösségi étkeztetés. Az ajánlatkérők eszközt kapnak a kezükbe az összességében legelőnyösebb ajánlat kiválasztásához, ami minőségi javuláshoz vezet. A kézikönyv bemutatása kapcsán dr. Böröcz Lajostól, az MGYOSZ-tagszervezet Magyar Vendéglátó Szövetség főtítkáráról kértünk tájékoztatást.

– Miért készült a kézikönyv?

– A szerződéses közétkeztetési ágazat szociális partnerei, azaz a FERCO (Szerződéses Közétkeztetési Szervezetek Európai Szövetsége) és az EFFAT (Élelmiszer-, Mezőgazdasági, Turisztikai Szakszervezetek Európai Szövetsége) realizálták, hogy közintézmények, hatóságok és magánvállalkozások egyre növekvő számban adják vállalkozásba étkeztetési szolgáltatásaikat az ilyen területre szakosodott vállalkozásoknak. Annak érdekében, hogy kiváltsák a szolgáltatásnyújtókat, ezek az intézmények pályázati folyamatokat indítanak be helyi, regionális, nemzeti, sőt európai szinten a szerződés méretétől függően. Jelenleg ezeknek az étkeztetési szerződéseknek a legtöbbször a legalacsonyabb ajánlatot adó cégnek ítélik oda. Az EFFAT és a FERCO tudatában van annak, hogy milyen költségvetési megszorításokra kényszerülnek a közösségi és magánkiírók, mégis úgy gondolják, hogy az a politika, amely szerint a legalacsonyabb költségű pályázónak ítélik oda a szerződést, nem felel meg az érintett felek érdekeinek. Valójában az ár alapján történő szolgáltatóválasztás a szerződéses cégek közötti megnövekedett versenyt hoz létre, ami költségeik lehető legnagyobb mértékű csökkentésére ösztönzi őket. Ez a költségcsökkentés néhány esetben a nyújtott szolgáltatás és ételek minőségének romlásához vezet, ami az élelmiszer-biztonságot veszélyeztetheti. Negatív hatással lehet az ágazatban dolgozók munkájára és munkakörülményeire, valamint általában a szerződéses étkeztető vállalkozások életben maradására.

Dr. Böröcz Lajos, a Magyar Vendéglátó Szövetség főtítkára

A legalacsonyabb ár előtérbe helyezése kedvezőtlen hatással járhat a kiíró intézményről alkotott képre is, melynek alapján úgy jelenhet meg, hogy csak az ár érdekli, az ételek minősége nem. A FERCO és az EFFAT úgy ítéli meg, hogy az áraknak adott elsőbbség annak is tulajdonítható, hogy a minőségi igényeket kommunikálni kívánó intézmények gyakran nehézségekkel találkoznak, amikor a pályázati felhívásokat készítik, és hiányoznak az ajánlatok súlyozását, értébecslését és összehasonlítását lehetővé tevő eszközök, amelyek nemcsak az árra, hanem a minőségre is tekintettel vannak. Mindezek alapján az EFFAT és a FERCO úgy döntött, hogy az ügyfélszervezetek és a felhasználók, valamint az étkeztetési szektor vállalkozásainak érdekében olyan módszerre tesznek ja-

vaslatot az étkeztetési szerződések odaítélése során, amely figyelembe veszi a minőséget és az árat egyaránt.

– Mivel segítik ennek a módszernek a bevezetését?

– E folyamat gyakorlati megvalósítását megkönnyítendő az EFFAT és a FERCO megserkesztette a „gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat” kézikönyvét. Ez hozzáférhetővé teszi azokat az eszközöket, amelyek a szerződések legjobb minőség/ár arány alapján történő odaítéléséhez szükségesek. Ennek alapján elterjesztendő Európában a „gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat” alapelve, amit támogat az európai törvényhozás és az Európai Bíróság esetjoga is. „Az európai felhasználók” egyre többet igényelnek, és elvárásaik egyre komplexebbek. Például: általános az igény a minőségre; elvárnak egy bő ételválasztékot, mely rendszeresen megújul, változik; kényelemre és esztétikai élményt nyújtó környezetre (akusztika, dekoráció, bútorok stb.) van igény; keresik az ételkiosztás vonzó és változatos módszereit; az egészséges étkezésre koncentrálnak; magas elvárásaik vannak az élelmiszerek higiéniját és biztonságát illetően; információt igényelnek a fel-szolgált ételekről. Ezzel egyidejűleg a szabályok (élelmiszer-higiénia és -biztonság, környezet, munkakörülmények, képzés, felhasználók biztonsága stb.) egyre megszorítóbbak, és további felelősséget tesznek a szerződéses étkeztetési vállalatok és a megrendelő intézmények nyakába. Az új feltételrendszer hatására közösségi és magánszervezetek egyre nagyobb számban szervezik ki, adják ki vállalkozásban az étkeztetést

szakvállalatoknak. Ekkor találkozunk a pályázatási folyamat kihívásaival. A kiíró intézménynek a legjobb megoldást kell választania, amely figyelembe veszi igényeiket és korlátaikat, különösen a pénzügyeket, mindazonáltal meg kell felelniük a kiírási folyamat és az étkeztetés szakmai gyakorlatának, valamint a sok-sok szabályozó rendelkezésnek.

– Ennek a módszernek melyek az előnyei?

– A gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat választása lehetővé teszi, hogy valamenyi kihívásnak megfeleljünk, és hogy a kiszervezés folyamata a lehető leghatékonyabban történjék. A FERCO és az EFFAT nézete szerint a közösségi és magánintézmények választása a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat mellett ténylegesen hozzáadott értéket hoz létre, és valamennyi érintett számára kedvező hatású: a szerződés odaítélési folyamatát átláthatóbbá teszi; segít a beszerző intézmények igényeinek jobb elemzésében; hozzájárul az étkeztetési szolgáltatás működésére fordított források optimalizálásához; az intézmények és a tényleges felhasználók elvárásainak leginkább megfelelő választ nyújt; a minőség, higiénia és ételbiz-

tonság magasabb szintjét biztosítja; garanciákat nyújt a közétkeztetési szektorban dolgozók állását, munkakörülményeit és képzettségét illetően.

– Hogyan mutatták be hazánkban a kézikönyvet?

– A közösségi étkeztetés ágazat magyarországi ágazati párbeszéd bizottsága az Európai Bizottság támogatásával az anyagot lefordíttatta, lektoráltatta, közbeszerzési szakértővel a magyar közbeszerzési előírások alapján honosíttatta. Rendezvényünk valamennyi érdekelt fél részvételével az elkészült kézikönyv magyar változatának bemutatására szolgál. A bemutatás alkalmából megismerkedhetünk azzal is az Európai Bizottság illetékes vezetője részéről, hogy miért vált ez egy támogatott európai uniós projektté. Az ágazat munkaadóinak és munkavállalóinak európai szövetségétől pedig a létrehozás körülményeiről, remélt és már realizált előnyökről hallhatunk. Az Olasz Munkaadói Szövetség elnöke országa gyakorlati tapasztalatait osztja meg a hallgatósággal. A kézikönyv ajánlásainak elfogadásával megteremthetjük

Magyarországon is a XXI. század korszerű közösségi étkeztetését.

– Hogyan alakul a szerződéses közétkeztetés Magyarországon?

– Magyarországon 15 ezer helyszínen történik közétkeztetési ellátás, többkevesebb rendszerességgel mintegy 5 millió fő részesül benne. Csaknem 20 ezer alkalmazott dolgozik ebben a szektorban, bruttó átlagkeresetük alig több a nemzetgazdasági átlag felénél. Éves árbevétele 70 milliárd forint. Főbb formái: a gyermekétkeztetés: a közel 30 ezer bölcsődés 100 százaléka, a 300 ezer fölötti óvodás 97 százaléka, a 900 ezer általános iskolás közel 60 százaléka, a középiskolai tanulók kevesebb mint 20 százaléka vesz részt a közétkeztetésben, a felsőoktatási intézmények hallgatóinak étkeztetése a munkahelyi vendéglátás alá sorolódik. Szociális ellátás: mintegy 105 ezer fő részesül belőle, túlnyomó többségük 60 éven felüli. Munkahelyi étkeztetés: változó rendszerességgel 2–3 millió fő veszi igénybe, valamint a kórházi étkeztetés közel 80 ezer kórházi ágyhoz kötött beteg ellátására terjed ki.

A vállalkozók társadalmi felelőssége

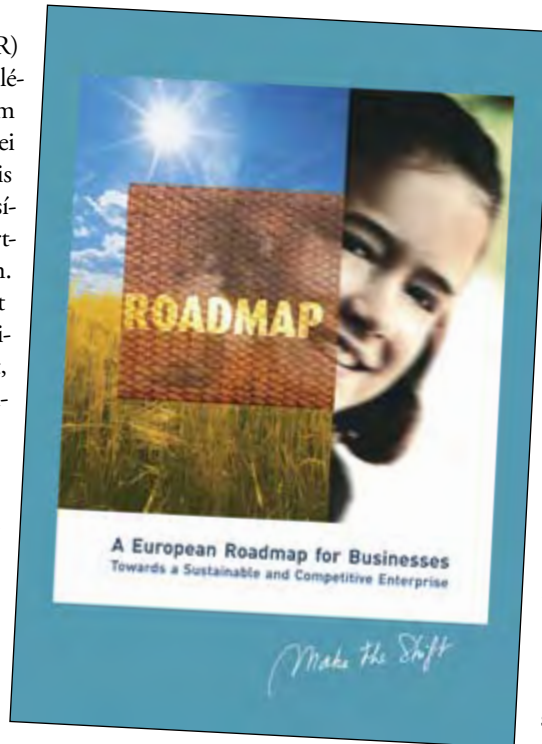
A hidegháború befejezése óta a piacgazdaság színtere világméretűvé bővült. A vállalatok előtt ez eddig soha nem látott új lehetőségeket nyitott, ugyanakkor új kihívások elé is állította őket. Nemcsak az új piacok meghódítása miatt, hanem azért is, mert a társadalmi és a természeti környezetet kímélő üzletpolitika nélkül nem lesz fenntartható a gazdasági fejlődés sem.

■ A vállalati társadalmi felelősség (CSR) tehát egy olyan hozzáállás, amelynek lényege, hogy a vállalati döntéseket nem tisztán az üzleti haszon rövid távú érdekei vezérlik, hanem a cégek vezetői szociális és környezeti szempontokat is érvényesítenek üzleti tevékenységükben és a partnereikkel fenntartott kapcsolatokban. Ez a mindennapi életben többek között a munkavállalókkal, érdekképviseletekkel történő kommunikációt, a munkaerő fejlesztését, a tiszta munkajogi kapcsolatokat, a munka- és a környezetvédelem szem előtt tartását jelenti.

A vállalkozások társadalmi felelősséggel kapcsolatos kezdeményezéseinek nyitott utat az Európai Bizottság tavaly márciusi közleményében. Ezek kereteként támogatásáról biztosította egy európai szövetség létrehozását, melyhez az európai vállalkozások nyíltan csatlakozhatnak. Az Európai CSR Szövetség jelenleg több mint 130 tagot számlál, csatlakozni valamely nemzeti tagszervezethez tartozás után lehet. A Munkavállalók és Gyáriparosok Országos Szövetsége egy tanácsadással foglalkozó tagvállalatán keresztül részt vesz a szövetség munkájában.

Az Európai CSR Szövetség támogatni kívánja a vállalkozások társadalmi felelősségét mint olyan üzleti lehetőséget, amely kölcsönösen nyertes helyzeteket eredményez a vállalatok és a társadalom viszonyában. A szövetség másik fontos hajtóereje a vállalkozások társadalmi felelősségével foglalkozó, 2010-re szóló európai ütemterv, amelynek keretében a vezető vállalkozások és üzleti hálózatok európai szempontból határozták meg a versenyképes és fenntartható vállalkozásra vonatkozó víziójukat és prioritásaikat.

A szövetségben részt vevő partnerek az elért eredményekről magas szintű találkozásokon adnak számot, és ezeket az európai növekedési és foglalkoztatási stratégia keretében is közléteszik. Az első magas szintű találkozót – mely

a tagvállalatok legfelső vezetőinek tanácskozását jelenti – az Európai Bizottság ez év februárra hívta össze abból a célból, hogy a résztvevők megosszák egymás közt az elmúlt év során tett kezdeményezéseiket.

A szakpolitikai konzultáción Günter Verheugen elnökhelyettes és Vladimír Spidla biztos határozta meg a kereteket. Az előzetes egyeztetések alapján hat vezető európai multinacionális vállalat beszámolóját bocsátották nyílt vitára.

Az Enel vezérigazgatója a cég környezeti stratégiájáról, a klímaváltozással kapcsolatosan az üvegházgázok visszaszorítása érdekében megtett fejlesztéseikről, a foszforos energiahordozók kiváltásáról, illetve csökkentéséről szóló programjairól számolt be.

A Microsoft európai, közel-keleti és afrikai elnökhelyettese a beszállítói lánc iránti felelősséget, az elektronikai ipart közelről érintő termelészstranszferek megelőzését, valamint a társadalmi tudatosság növelésének szerepét hangsúlyozta.

Az Epson vezérigazgatója a vállalat oktatási programokhoz történő hozzájárulásait emelte ki. Az Epson résztvevője

a Socrates programnak, melynek során a felsőoktatás minden szegmensében a CSR oktatását szorgalmazzák, és tevékenyen részt is vesznek terjesztésében, hiszen, ahogy fogalmazott, a CSR a mérnöki tervezéstől – a fenntartható fejlődés szem előtt tartása mellett – a közgazdászok, az emberi erőforrás szakembereinek mindennapi tevékenységéig tart.

A Nestlé képviselője a cég braziliai szociális programjairól számolt be, melyek a kiszoruló rétegek pénzügyi támogatására, illetve az alacsony jövedelmű női dolgozók fizetésének emelésére vonatkoznak.

A Toyota Motor európai igazgatója a beszállítói lánc tudatosságának emelésére szolgáló, a környezetvédelmi és szociális elkötelezettség fokozásáról szóló vállalati, illetve konzernszintű intézkedésekről adott számot.

A BASF képviselője az öregedő társadalom jelentette kihívásokat, a szociális rendszerek átgondolását, a vállalati viszonylatban az idősödő munkavállalók átképzését, az élethosszig tanulás németországi megvalósulását emelte ki.

A beszámolókat követő nyílt vitában az üzleti szervezetek részéről elhangzott: a CSR fogalma, tartalmi elemei még mindig nem kellően ismertek a vállalatoknál sem. A jelenlévők a kis- és középvállalkozások nagyobb mértékű bevonását, a tulajdonosi rövid és a vezetői hosszú távú érdekek összeegyeztethetőségének jelentőségét hangsúlyozták.

A találkozó végén a két biztos összegezte az elhangzottakat. Vladimír Spidla az öregedő társadalom veszélyeire és az ezekből eredő kihívásokra, a diszkriminációmentességre, az egyenlő bánásmódra hívta fel a figyelmet. Kiemelte: a vállalatok nem csak gazdasági entitások, őket szociális dimenzióban is kell vizsgálni. Günter Verheugen a résztvevőknek megköszönte a hozzászólást, és megismételte, hogy a CSR nem egy tevékenység, hanem filozófia, amely a cégek vezetését kell vezérelje cselekedeteik során.

Tizenhat év mérlege

Dr. Pakucs János a Magyar Innovációs Szövetség alapító elnökeként 16 esztendőn át szolgálta az innováció ügyét, ám nemrégien leköszönt tisztségéről. Ebből az alkalomból kértük, ossza meg velünk gazdag tapasztalatait az MGYOSZ egyik tagszövetségének munkájáról, valamint a szellemi tőke gyarapításáról.

– Mi jut eszébe, ha az elmúlt tizenhat évre gondol?

– Amikor egy évvel ezelőtt a 2007. évi tisztújításra gondoltam, lepergett előttem az elmúlt 16 év, az az idő, amit az innovációs szövetség elnökeként eltöltöttem. 1990. december 14-én harminc intézmény – az akkori valós igényeket felismerve – megalapította a Magyar Innovációs Kamarát, amely később Magyar Innovációs Szövetséggé vált. A 16 év alatt tagvállalataink, a szövetséget közvetlenül támogató intézmények száma 281-re bővült, s emellett hét tagszövetségünk több mint 300 intézményt képvisel. Ezzel lefedjük csaknem az összes hazai kutatási-fejlesztési tevékenységet folytató intézményt. Tizenöt éve hirdetjük meg az Innovációs Nagydíj pályázatot, ahol 470 vállalkozás több mint 700 innovációs teljesítményét értékeltük. Az ifjúsági tudományos és innovációs verseny 3 ezer fiatalot mozgatót meg, akik közül több mint ezer végzett érdemi tudományos, illetve innovációs tevékenységet. Mintegy ezer találmányt, értékelhető kutatási eredményt értékesítettünk Szellemi Termékbörzseinken. Kialakítottunk egy olyan információs rendszert, aminek keretében talán a legszélesebb körű innovációs adatbázis érhető el az innovációs portálon. S persze nem feledkezhetem meg arról a szakmai érdekérvényesítő munkáról, amit a szövetség az innováció és az azt megvalósító vállalkozások érdekében tett a mindenkori kormányzattal, az államigazgatással folytatott párbeszéd keretében. A szövetség a szó igazi értelmében politikamentes tevékenységet végzett.

– Miért döntött úgy, hogy nem jelölteti magát elnöknek?

– Mára a szövetség minden szempontból az egyik legjelentősebb, befolyásos szakmai szervezetté nőtte ki magát, és ma már minden szempontból megkerülhe-

Dr. Pakucs János, a MISZ alapító elnöke

tetlen. Minden, a kutatás-fejlesztést, az innovációt érintő kérdésben a véleménye, szakmai állásfoglalásai meghatározó módon befolyásolják a döntéseket. Pontosan ez a helyzet az, ami egy évvel ezelőtt érlelte meg bennem a döntést, hogy a mostani tisztújítás során már nem jelöltem magam a szervezet elnökének. A döntésemnek kettős oka van. Az egyik, hogy szerintem ha egy vezető hosszú ideig van egy szervezet vagy intézmény élén, akkor elkerülhetetlenül kialakul a személytől való függés, visszajelzések egyre kevésbé érkeznek, és ez előbb-utóbb torzulásokhoz vezethet. Nem szeretném, ha ez bekövetkezne. A másik ok, hogy a kialakult stabil, elismert és tekintélyt szerzett helyzetben a változatlan vezetés már a továbblépés, a további fejlődés gátja is lehet.

– Mi a legfontosabb napjainkban az innováció területén?

– Az innovációban a legfontosabb a vagyon és az érték kérdése. Természetes törekvés magánszemélyek, vállalkozók, befektetők részéről, hogy növelni akar-

ják vagyonukat. A vagyon ad biztonságot a vállalkozásoknak. Azt a biztonságot, ami fedezetet nyújt a további működéshez, a fejlődéshez. Az anyagi biztonság, a vagyon egy része, amely számba vehető, leltározható, nyilvántartható. A vagyonnak azonban van egy olyan hányada, talán a legfontosabb része, ami direkt módszerekkel nem mérhető, s ez a szellemi vagyon. Ennek a vagyonnak a tartalmát négy tényező befolyásolja. Az első a tudás. A tudás megszerzhető, elméletileg a végtelenségig növelhető. A tudás minősége azonban az oktatásban, az alap-, közép- és a felsőoktatásban dől el. Az összes további képzés erre épül. A második tényező a tehetség. Egy közösség akkor veszíti a legtöbbet, ha tehetséges embereit nem választja ki, illetve nem képezi ki megfelelően.

A tehetség akkor válik értékévé, ha a tulajdonosa ezzel tudást szerez, és ezt a tudást használja és mások rendelkezésére bocsátja. A harmadik tényező a szorgalom. Mai világunkban talán a legfontosabb előnnyé lépett elő. A szorgalom fogalmába nemcsak a törekvést, hanem a kedvezményt, a vállalkozást, a motivációt is bele kell érteni. A szorgalom hiányát lehet talán a leginkább kimutatni a leszakadt rétegek többségében. A negyedik, talán a legfontosabb tényező az erkölcs. Az erkölcs, bár az egyik legfontosabb dolog a világon, önmagában mégsem érték. Az erkölcs annyit ér, amennyire a tudással, a tehetséggel és a szorgalommal társul. A tudást vagy a tehetséget a jó erkölcs teszi igazán értékévé. A társadalom akkor veszíti a legtöbbet, ha a tehetséges és jól kiképzett emberek tudásukat, szakmai vagyonukat nem a jó és elfogadott erkölcsi normák szerint kamatoztatják. A mi közösségünknek, hazánknak tehát tehetségen és szorgalom alapuló, egyre bővülő tudásra és biztos erkölcsi alapokra van szüksége. A szellemi vagyonunkat ugyanis ennek a négy tényezőnek a szorzata adja meg.

Dobozból doboz készülhet

Technológiai és pénzügyi szempontból is kiemelkedő fontosságú alumíniumhasznosítási megállapodást kötött az Öko-Pannon Kht., az MGYOSZ tagja és a brit Novelis Recycling. A legnagyobb hazai szelektív hulladékgyűjtést és -hasznosítást koordináló szervezet, valamint a világ vezető alumíniumdoboz-hasznosítója megállapodott abban, hogy a Magyarországon szelektíven visszagyűjtött üdítő és sörös alumíniumdobozokat a jövőben a Novelis Recycling angliai gyárában is hasznosítják. Így azok újra üdítő- vagy sörösdoboz formájában térhetnek vissza a piacra.

■ A megállapodás révén a begyűjtők és közszolgáltatók mintegy másfélszer, kétszer magasabb árat kaphatnak az alumíniumdoboz hulladékért. Az Öko-Pannon rendszerében 2006-ban mintegy 280 tonna alumíniumdobozt gyűjtöttek vissza, de csak most először nyílik arra lehetőség, hogy a legértékesebb hulladéknak számító alumíniumdobozokból újra doboz készülhessen. Hazánkban évről évre nő a szelektíven begyűjtött alumíniumdobozok mennyisége. Tavaly az Öko-Pannon rendszerében már elérte a 280 tonnát, ez azonban még mindig meglehetősen alacsony a forgalomba kerülő dobozok mennyiségéhez képest. A szelektíven visszagyűjtött alumíniumdobozok eddig a hazai hasznosítókhöz kerültek, amelyek a többi alumíniumhulladékkal együtt, vegyes alumíniumként kezelték, hasznosították. A Novelis Recycling ezzel szemben speciális kohót üzemeltet az igen értékes másodnyersanyagnak számító üdítő- és

sörösdobozok feldolgozására (ún. can to can eljárás). Ez az eljárás nemcsak olcsóbbá, hanem nagyobb mértékben környezetkímélővé is teszi az alumíniumgyártást, hiszen a hulladék alumínium feldolgozásához lényegesen kevesebb víz és energia szükséges.

„Köztudott, hogy a hulladék érték, de ez a megállapodás további értéket teremt” – mondta Viszkei György, az Öko-Pannon Kht. ügyvezető igazgatója. „A Novelis által alkalmazott újrahasznosítási technológia révén az értékes hulladék dobozokból dobozalapanyag készül, így a hasznosító minden eddiginél magasabb felvásárlási árat tud ajánlani a begyűjtőknek” – tette hozzá az igazgató.

Az Öko-Pannon Kht. által koordinált szelektív hulladékgyűjtési rendszeren keresztül, elsősorban a gyűjtőszigetekről begyűjtött alumíniumdobozokat a Fegroup Invest Rt. veszi át, válogatja, bálazza és minőség-ellenőrzésnek veti alá, majd a Novelis Recycling angliai

gyárába szállítja. Az Öko-Pannon azt reméli, hogy a megállapodásnak köszönhetően egyre több közszolgáltató gyűjti majd rendszerén belül az alumíniumdobozokat, ezáltal lendületesebben növekszik a hasznosított mennyiség. A szigorú minőségi követelmények miatt 2007-ben várhatóan mintegy 200 tonna doboz kerülhet a brit hasznosítóhoz. A latchfordi Novelis-üzem Európa legnagyobb és legmodernebb alumíniumdoboz-újrahasznosító üze- me, amely éves szinten 120 ezer tonna alumíniumhasznosítási kapacitással rendelkezik. A gyár 1989-ben 28 millió font, a mai árakon számolva mintegy 10,8 milliárd forintos beruházással épült. A gyár által alkalmazott technológia lehetővé teszi, hogy a hulladék aludobozokat megtisztítsák a festékrétegtől és az egyéb felületi bevonó anyagoktól. Így az elsődleges nyersanyag- és energiafelhasználás minimalizálása mellett képesek újra dobozalapanyagot készíteni.

ÚJABB TÖRVÉNYMÓDOSÍTÁS

Változások a munkavédelmi jogalkalmazásban

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény legújabb módosítása 2007. január 1. napján hatályba lépett. A módosításnak koncepcionális és eseti jogalkalmazási rendelkezései is vannak.

■ Hazánkban a rendszerváltás óta eltelt években a munkabiztonsági, munkaegészségügyi/munkahigiénés és bányászati munkavédelmi ellenőrző hatóságok különböző tárcák felügyelete alá tartoztak. A jogalkotó a 2006. évben végrehajtott közigazgatási reform során úgy döntött, hogy egységes, komplex munkavédelmi felügyeletet kell létrehozni olyan módon, hogy az ÁNTSZ munkaegészségügyi foglalkozó felügyeleteit az OMMF szervezetébe integrálja. A szervezeti integrációtól az ellenőrzések jobb koordinálása és egységes elveken alapuló végzése várható. A rendelkezés emellett lényegében összhangba hozza a hazai munkavédelmi ellenőrzést az unió többi tagállamának gyakorlatával.

A szociális partnerek általános tapasztalata szerint hazánkban a munkaügyi és munkavédelmi ellenőrzés elsősorban a bírságolás, büntetés, szankcionálás gyakorlatát folytatta a rendszerváltás óta. Az általános uniós gyakorlat ezzel szemben a finn munkavédelmi jogalkotásból ismert „bírságfenyegetés” intézményén alapszik. Ennek lényege, hogy a hatóság az ellenőrzés során feltárt kisebb súlyú hiányosságot jegyzőkönyvben részletezi, és határidőt szab a munkáltatónak a megoldásra. A határozat

végrehajtását a hatóság utóellenőrzéssel vizsgálja, és csak akkor szab ki bírságot, amennyiben a munkáltató a feltárt hiányosságot nem szüntette meg.

A január 1-jétől életbe lépő hazai törvényt módosítások alapján a munkavédelmi hatóság nyilvántartást vezet a jogerősen megállapított bírságokra kötelezett munkáltatókról, amelyek adatait honlapján nyilvánosságra hozza. A nyilvántartásban az adott munkáltató két évig szerepel, amelynek más irányú hátrányai is vannak. A jogalkotó ezt a módosítást azzal indokolja, hogy a munkaügyi ellenőrzéssel kapcsolatos eljárásban a felügyeletnek hasonló nyilvántartás közzétételére már van jogi lehetősége. A versenyszféra munkáltatói ezt a „kettős” szankcionálást a munkáltatók szempontjából különösen hátrányosnak és indokolatlannak tartják.

A törvénnyel bevezetendő új rendelkezés az Mvtv. 84. §-át úgy módosítja, hogy a felügyelő a munkáltató ellenőrzése, illetőleg munkabaleset esetén szervezett munkavégzésnek minősítheti a munkáltató és a munkát végző személy viszonyát. Ezzel a vélelemmel szemben negatív bizonyításra a munkáltató köteles. Ez az eset a szervezett munkavégzés sajátos értelmezése, amely a munkavédelmi hatóság hatáskörén

túlterjeszkedik, elsősorban azért, mert a jogi és szervezeti különválasztás miatt a jogviszony minősítése kizárólag a munkaügyi ellenőrzés hatáskörébe tartozik.

A törvény 9. §-a az 5/1993. (XII. 26.) MüM-rendelet 2. mellékletében meghatározott, a miniszter által I. veszélyességi osztályba tartozó ágazatokban a kockázatértékelés kötelezettségét a működés megkezdésétől számított 6 hónapra rövidíti. A rendelkezés abból a szempontból tekinthető vitathatónak, hogy a rendelkezésünkre álló adatok szerint a bekövetkezett munkabalesetek többsége csak egyes, az I. veszélyességi osztályba tartozó ágazatokat érint. Ezért nem indokolható, hogy a szigorítás valamennyi, az I. veszélyességi osztályba tartozó ágazatot érint. A munkáltatói oldal a törvény előző módosítása során is felvetette, hogy a bírságolás alapjául a hatóság ún. „törvényi vélelemmel” él, ami azt jelenti, hogy a tényállás fennállása alapul szolgál a bírságolásra. A módosítási javaslat a törvényi vélelem körét bővíti a munkáltatók közötti összehangolás kötelezettségének elmulasztásával. Tekintettel arra, hogy a rendelkezéssel eddig sem értettünk egyet, ez továbbra sem támogatható. A rendelkezés az Mvtv. 82. § (2) bek. új g) pontjában található.

Az első 50 év mérlege

Az Európai Szén- és Acélközösség ötletéből mára már a 27 tagállamot számláló, 50. évfordulóját ünneplő Európai Unióvá nőtte ki magát az egyesülési folyamat. A világháború utáni nehéz időket követően a kontinens mára békében egyesülve biztosítja a konjunktúra és a stabilitás korábban nem ismert mértékű szintjét. Az elmúlt 50 év értékelése egy példa nélküli sikertörténet képét rajzolja fel, s európai polgároként büszkék lehetünk az elért eredményekre.

■ A hat alapító tagú EU mára a világ első számú belső piacává nőtte ki magát, ahol a schengeni övezet nyitott határokat biztosít állampolgárai számára. Az unió globális kereskedelmi hatalommá terebélyesedett, és a nemzetközi politikai szintéren is meghatározó tényezőként van jelen. A közös valuta, az egységes szabályokra épülő, több mint 450 millió lakost ellátó belső piac jelenti a fellendülés és a gazdasági biztonság alapját.

Az EU olyan közös értékek hordozója, melyek az európai integráció folyamataihoz sajátosan kötődő életformát és szociális modellt teremtettek. Nyolcéves fennállása óta a monetáris unió eredményei is megkérdőjelezhetetlenek. Egy olyan gazdasági környezet jött létre, ahol alacsonyak a pénzügyi kockázatok, és amelyet az átláthatóság és a kedvező pénzügyi feltételek jellemeznek. Az Európai Központi Bank szerepe kiemelkedő e folyamatokban, melynek hitelessége erős intézményi függetlenségén keresztül biztosított, s mely elővetíti az árstabilitással konzisztens mértékű inflációs várakozásokat. Ez a hitelesség tükröződik az alacsony kamatszintben is. A változtatások szükségességére mutat rá ugyanakkor, hogy felbillent több tagállam gazdasági egyensúlya, és az eurózóna mind ez ideig nem tudta kiaknázni növekedési potenciálját.

A monetáris unió gazdasági teljesítménye tovább fokozható a munkaerőpiac rugalmasságának növelésével, a munkabérek felzárkóztatásával, az adminisztratív akadályok csökkentésével. A belső piac további kiterjesztéséhez elsősorban a szolgáltatások szabad áramlását kellene ösztönözni. Az Európai Unió olyan gazdasági közösség, mely a vállalkozóknak a növekedés feltételeit biztosító gazdasági teret, polgárainak pedig biztonságos életfeltételeket teremt. Szükséges azonban, hogy a gazdaság szereplői átlássák és magukénak érezzék az európai szintű folyamatokat, és megfelelően tudják kommunikálni érdekeiket.

Az unió következő 50 esztendejét befolyásoló legfontosabb kihívásokat emellett a globalizáció, az előregedő népesség, a demokrácia és a környezet védelme, valamint az államközösség és nemzetközi szerepvállalásának bővítése jelentik majd.

Történeti kitekintés

Európai Egyesült Államokról még a 19. században először Victor Hugo beszélt, mindez azonban csak a második világháború után lépett a megvalósítás szakaszába; abban a kialakuló kétpólusú világban, amelyben Nyugat-Európa védelmet keresett.

Robert Schuman francia külügyminiszter 1950. május 9-én ismertette tervét a francia és német szén- és acéltipari termelés közös ellenőrzés alá vonásáról, mellyel elejét lehet venni a háborús megmozdulásoknak, hiszen e két iparág fejlesztése előfeltétele a háborús készülődésnek. (Május 9-e később Európa-nappá vált.) Az Európai Szén- és Acéltársaság (ESZAK) létrehozása jelentette az első lépést az európai országok gazdasági és politikai egyesítése, a tartós béke biztosítása irányában.

1950 tavaszán francia kezdeményezésre 6 ország: Belgium, Franciaország, Hollandia, Luxemburg, Németország és Olaszország túllépett a kormányközi együttműködés szintjén. Nem titkoltan

Németország és Franciaország tagsága a két állam közötti feszültségek enyhítését célozta.

A római szerződések aláírása 1957. március 25-én új korszakot hozott az európai polgárok életébe, lezárva a világháborút követő időszakot, és ezzel létrejött az Európai Gazdasági Közösség (EGK), más néven a Közös Piac. Lényege a négy szabadság elvének biztosításában, egy közös piac megteremtésében húzódott meg. Nevezetesen a tagországok között az áruk, szolgáltatások, tőke, munkaerő szabad áramlását, illetve mozgását célozta. Mindez a kiegyensúlyozott növekedés, stabilitás megteremtésére, az életszínvonal egyenletes emelésére irányult, amit többek között vámtarifák, mennyiségi korlátozások megszüntetésével kívántak megvalósítani.

„Az Európai Unió szorosabbra fonta közöttünk a szálakat annak érdekében, hogy békében, demokráciában és világméretű összehasonlításban is magas életszínvonalon élhessünk” – hangsúlyozta José Manuel Barroso elnök.

Az euró nagyszerűen jelképezi az unió növekvő erejét és fokozódó integrációját – jelentette ki Joaquín Almunia pénzügyi biztos.

Az évforduló alkalmából az euróövezetbe tartozó országokban olyan kéteuros érmét bocsátanak ki, amely a római szerződés 1957. március 25-i aláírásának helyszínénél szolgáló Piazza del Campidoglio-t ábrázolja.

A római szerződés 50. évfordulójának hivatalos jelképévé az „Együtt 1957 óta” születésnap logó vált, mely valamennyi, az évforduló kapcsán rendezett ünnepséget, eseményt és megjelentetett kiadványt azonosít.

„Your Europe – Your Future” címmel a 2007. március 24–25-én az EU 27 országából mintegy 200 fiatal gyűlt össze az olasz fővárosban, hogy kinyilvánítsák véleményüket a jelen Európájáról és a jövőről, továbbá, hogy következtetéseiket eljuttassák a hét vége folyamán Berlinben összegyűlő európai vezetők számára.

UNICE-ből Businessseurope

■ A UNICE új névvel, de változatlan célokat vállalva képviseli az európai vállalatok érdekeit. Január 23 óta új név alatt folytatja működését az európai munkáltatói szövetség, a UNICE. Seillière elnök ünnepi beszédében kifejtette, a névváltoztatást az indokolja, hogy az angol (business) és a francia (Europe) szavakból álló összetétel jobban kifejezi, mely szféra érdekeit is képviseli közösségi szinten a szövetség. Az európai szociális partnerként elismert konföderáció lendületéből és céljaiból semmit nem veszítve, viszont egy kifejezőbb megnevezéssel ünnepli az EU fennállásának 50. évfordulóját. Ennek alkalmából a Businessseurope nyilatkozatot adott ki, melyben ismerteti a 39 tagszövetség körében koordinált és egységesen vallott prioritásokat: a növekedési és munkahely-teremtési reformok végrehajtása; a belső piac erősítése és integrációja; az EU hatékony kormányzása; a nemzeti protekcionizmus elleni küzdelem; a bővítésből szár-

mazó előnyök hasznosítása; a szociális rendszerek reformja a fenntarthatóság jegyében.

Az európai szociális érdekegyeztetés egyik főszereplőjeként a Businessseurope támogatja a német elnökség azon célkitűzését, hogy az intézményi reformról szóló egyezség legkésőbb a jövő év végéig szülessen meg, vagyis még az új Európai Parlament és Bizottság 2009-es megalakulása előtt. Mivel az EU az idén 27 tagországra bővült, a működőképesség már nem tartható fenn az intézményi reform nélkül. Ennek hiányában késik a belső piac kiteljesítése, ami a versenyképesség fokozatos elvesztésével jár a globalizálódó gazdaságban. Sürgősen helyre kell állítani tehát a közösségi törekvések és az európai alkotmány iránti bizalmat. Az intézményi hatékonyság elérése érdekében a mostani feladatok ellátása mellett az adminisztratív költségek és az Európai Bizottság létszámának csökkentését is szorgalmazza a Businessseurope.

MEDIA PROGRAM

AZ EURÓPAI FILMEK TERJESZTÉSÉÉRT

■ A 2007–2013 közötti költségvetési időszakban 755 millió eurónyi, Brüsszelből leítható forrás áll a médiavállalkozások, audiovizuális kkv-k rendelkezésére az Európában gyártott alkotások nemzetközi terjesztésére. Az audiovizuális szektor már 16 éve élvez közösségi támogatást. A MEDIA program célja a digitális technológiák fejlesztése, a mozik modernizálása, új terjesztési csatornák kiépítése, az európai filmipar versenyképességének fenntarthatósága. Támogatható tevékenységek a képzés, fejlesztés, terjesztés, promóció, horizontális fellépés.

BIZTONSÁGOSABB MOBILHASZNÁLATRÓL ÁLLAPODTAK MEG A SZOLGÁLTATÓK

■ Az Európai Bizottság által vezetett előzetes nyilvános konzultáció eredményei alapján a vezető európai mobilszolgáltatók megállapodást írtak alá a mobiltelefont használó kiskorúak védelméről. A megállapodásban a mobilszolgáltatók vállalják egy önszabályozó kódex kidolgozását 2008 februárjáig. Viviane Reding, az információs társadalomért és médiáért felelős biztos kezdeményezésére 2006 szeptemberében egy magas szintű szakértői munkacsoport alakult a mobil- és tartalomszol-

gáltatók, gyermekvédők bevonásával a kiskorúak szempontjából biztonságosabb mobilhasználat feltételeinek megteremtéséről. A munkacsoport eredményes tárgyalásainak köszönhetően született meg 2007 februárjában az említett megállapodás. A megállapodás aláírói csatlakoznak a tizenévesek és a gyermekek biztonságosabb mobiltelefon-használatáról szóló európai keretmegállapodáshoz. A fiatalkorúakra a mobilszolgáltatásokon keresztül leselkedő legnagyobb veszélyforrás a zaklatás, szexuális zaklatás szándékával történő csábítás, illegális/káros pornográf és erőszakos tartalmakhoz való hozzáférés, adatvédelmi kockázatok. Ezek elkerülése érdekében a megállapodás értelmében a szolgáltatók elkötelezik magukat a tartalom ellenőrzése, osztályozása és figyelemfelhívó kampányok szervezése mellett. Az elért eredményekről az EB 12 hónap múlva értékelő jelentést készít. Gondosan nyomon kell követni a tagállamokban történő végrehajtást és az önszabályozás mint alternatív szabályozási forma hatékonyságát. A kiskorúak és a gyermekek biztonságosabb mobiltelefon-használatáról szóló európai keretmegállapodás aláírói a következők: Bouygues Telecom, Cosmote, Debitel AG, Deutsche Telekom Group, Go Mobile, Hutchison 3G Europe, Jamba!

GmbH, Mobile Entertainment Forum, Orange Group, Royal KPN NV, SFR, Telecom Italia SpA, Telefónica Móviles SA, Telenor, TeliaSonera és a Vodafone Limited.

EP-AJÁNLÁS ÚJ TÁRSASÁGI FORMA BEVEZETÉSÉRŐL

■ Nem kötelező érvényű jelentést fogadtak el az Európai Parlamentben egy olyan társasági formáról, mely a határon átnyúló tevékenységeket folytató kkv-k működését könnyíti meg és teszi őket versenyképesebbé a szakértői költségek csökkentése által.

Az európai magántársaság (emt.) statútuma a kkv-kra, míg az európai részvénytársaság (ert.) a nagy tőketársaságokra vonatkozik. Az emt. újonnan alapítható vagy meglévő társaság alapján hozható létre, esetleg összeolvadással keletkezhet vagy közös leányvállalat keretében. Az emt. ert.-vé alakulhat. Ügyvezetője nem lehet olyan személy, akit bírósági vagy közigazgatási rendelet eltilt ettől a posztól. Harmonizált, közösségi jogszabály vonatkozik majd az összeolvadás, szétválás, székhelyáthelyezés, ert.-vé alakulás esetére. A felszámolás, fizetéképtelenség tekintetében a vonatkozó rendelet értelmében az emt.-k bármely tagállam területén is működnek, egyenrangúak.

Születésnap nyilatkozat – óvatos fenntartásokkal

Az EU 50 éves évfordulója alkalmából kiadott közös nyilatkozat tükrözi a tagországok megosztottságát a tervezett intézményi reformok miatt. A német nyelven már az aláírás előtt a tagállamok kormányainak megküldött nyilatkozat megerősíti ugyan, hogy a tagországoknak meg kell egyezniük egy új alapszerződésről 2009-ig, vagyis a következő európai parlamenti választásokig, de mégsem említi az alkotmányt. Csak azt szorgalmazza, hogy ezen időpontig a tagországok döntsenek azoknak az alapelveknek a megújításáról, amelyekre az együttműködés épül.

■ A nyilatkozat ezzel visszalépett a tagországok tavaly júniusi csúcstalálkozóján kiadott közleményhez képest is, amely szerint a reformfolyamatban a szükséges lépéseket legkésőbb 2008 második felében meg kellett volna tenni. A visszalépés elsősorban a cseh, a lengyel és a brit álláspontnak köszönhető. E három ország kormánya a legnagyobb ellenlábasa ugyanis annak, hogy konkrét határidőket jelöljenek ki az alkotmányújrátárgyalásának befejezésére. A nyilatkozat szerint minden tagország egyenrangú, és az EU intézményeivel közösen dolgoznak azon, hogy meghatározzák az államközösség jövőjét.

EGYÜTT
1957 ÓTA

Emellett leszögezi, hogy csak közösen tudják a tagországok megőrizni azt az európai szociális modellt, mely ötvözi a gazdasági sikert a társadalmi felelősségvállalással. Ugyancsak közös fellépést szorgalmaz a terrorizmus és a szervezett bűnözés, valamint a klímaváltozás globális veszélye ellen. Közép- és Kelet-Európa népeiről külön is megemlékezik a nyilatkozat, hangsúlyozva, hogy szabadságseretüknek köszönhetően egyszer s mindenkorra

vége szakadt Európa kettéosztottságának. Ugyanakkor a további bővítésről csak igen ködösen fogalmaz, a nyitottság fontosságát emlegetve, miközben szorgalmazza az államközösség „belső fejlesztésének” folytatását.

MGYOSZ Brüsszeli Iroda

La Valette Business Centre
289, Avenue d'Auderghem
B-1040 Brussels

Telefon/fax: +32.2.648.0938.

E-mail cím: info@mgynosz.be

Az iroda 9.00 – 17.00

között hívható telefonon.

„Egyedül nem megy”, avagy nők a pályán

■ A Jól-lét Közhasznú Alapítvány (www.jol-let.com) a nők, elsősorban a kisgyermekes anyák munkaerő-piaci reintegrációját és esélyegyenlőségét igyekszik elősegíteni munkaközvetítő és tanácsadó tevékenységével, illetve kutatásaival, kiadványaival.

Az alapítvány munkatársai úgy gondolják, hogy a családok és általuk az egész társadalom jólétéhez és „jól létéhez” szükség van az anyák, a nők aktív

és minél szélesebb körű munkaerő-piaci szerepvállalására. Nagyon fontosnak tartják, hogy a nőknek ne kelljen választaniuk az anyaság és a munkavállalás/karrierépítés között, hiszen a család és a munka összehangolása sokféle módon megoldható. Ehhez természetesen nagy nyitottságra, szervezetségre és elkötelezettségre van szükség a munkáltatók és a munkavállalók részéről egyaránt.

Az alapítvány hiszi, hogy a cégeknek is

elemi érdekük, hogy képzett, tapasztalt és megbízható dolgozóikat megtartsák, és tovább alkalmazzák, még akkor is, ha éppen gyermeket várnak vagy nevelnek. Véleményük szerint az olyan rugalmas munkavégzési formák, mint a részmunka, a távmunka vagy a munkakörmegosztás (job sharing) elterjedése nagymértékben javíthatna a jelenlegi – sokaknak rossz – helyzeten.

A holland nagykövetség támogatásával készülő kiadványuk az általuk legvonzóbbnak tartott, de egyelőre legkevésbé ismert munkavállalási forma, a munkakörmegosztás alkalmazási lehetőségeit és hazai gyakorlatait kívánja bemutatni. Az alapítvány örömmel venné, ha megosztanák vele ismereteiket, tapasztalataikat, véleményüket az alternatív munkavégzési formákról, illetve igényeiket azok bevezetésével kapcsolatban. Amennyiben kisgyermekes anyákat alkalmaznak, vagy gondolnak rájuk mint potenciális munkavállalókra, készséggel segítenek a leghatékonyabb megoldások kialakításában.

Romák alkalmazása: néhány tapasztalat az üzleti életből

A Szociális és Munkügyi Minisztériumban február közepén mutatták be a Romák alkalmazása: néhány tapasztalat az üzleti életből című tanulmánykötetet, mely az üzleti vállalkozások szemszögéből ad tájékoztatást a roma munkanélküliség kérdésköréről.

■ A tanulmánykötet létrehozásában közreműködő cégek (Ernst & Young, a Holcim Hungaria és a Szerencsejárték Zrt.) az ENSZ Fejlesztési Programja (UNDP), valamint a Nemzetközi Munkügyi Szervezet (ILO) közreműködésével aktívan kívánnak fellépni a romák társadalomból történő kirekesztése és a körükben tapasztalható nagyarányú munkanélküliség csökkentése érdekében.

Magyarországon, az EU új tagállamaihoz hasonlóan, a foglalkoztatás igazi motorjai az üzleti vállalkozások. A romák munkaerő-piaci részvételének erősítése érdekében az üzleti világ bevonása feltétlenül szükséges. Az állami és nem kormányzati szervezetek hozzájárulása a romák foglalkoztatásával kapcsolatos kérdések megoldásában és a kedvezőbb feltételek kialakításában az üzleti szektor közreműködése nélkül nem lehet igazán eredményes.

Ez a tanulmány első a maga nemében,

és felhívja a figyelmet arra a szerepre, amelyet az üzleti világ a romák foglalkoztatásában betölthet. A tanulmány bemutatja, hogy azokban az országokban, ahol nagyarányú roma lakosság él, az egyes cégek miként teremthetnek saját cégükön belül jobb foglalkoztatási lehetőséget roma munkavállalók számára, és hogyan segíthetik őket szociális-gazdasági érvényesülésük érdekében.

„Hazánkban a nagyarányú roma munkanélküliséggel szemben az üzleti szektornak felelősséget kell vállalnia. Nem maradhat tétlen, és nem zárkozhat el a jelenség elől. Az Ernst & Young azzal a céllal készítette tanulmányát, hogy a valós helyzet bemutatásával esettanulmányokon keresztül ösztönözze a pozitív lépéseket, valamint párbeszédet indítson a vállalatok, a civil szféra és a potenciális munkavállalók között” – nyilatkozott Durrant Judit, az Ernst & Young Public Sector regionális üzletgazdátja a Szociális és Munkügyi Mi-

nisztériumban tartott sajtótájékoztatón, ahol mindazon cégek képviseltették magukat, amelyek közös összefogása révén a tanulmánykötet létrejött.

„A roma integráció kapcsán nagyon fontosnak tartom a tetteket, melyek első lépése a tanulmányban található jó példák megosztása. A Holcim ennek kapcsán már a következő lépésre is elszánta magát, mellyel csatlakozik a roma ösztönzőprogramhoz” – mondta Márta Irén, a Holcim Magyarország kommunikációs igazgatója.

A jelenlévők hangsúlyozták, a tanulmánykötet egy új gondolkodásmód eredménye. Ahelyett, hogy megmondanánk a menedzsereknek, hogy mit kell tenniük, meghallgattuk az üzleti világ véleményét arról, hogy mi a teendő annak érdekében, hogy a romák foglalkoztatását segítő intézkedések nyereséget hozó döntéssé válhassanak.

A tanulmánykötet letölthető:

www.ilo-ceet.hu

A Nógrád megyei szakképzés helyzetéről

■ Néhány évtizede Salgótarjánban és környékén pezsgő ipari élet zajlott; a bányászat után különösen a fém- és az üvegyipar számított húzóágazatnak. Az első nagy morális összeroppanás a bányák megszűnésekor kezdődött, amikor munkahelyek szűntek meg, és nagyon sok értékes ember választút elé került. Ezzel egy időben a környék húzóágazatainak üzemei még jól termeltek, s a nagy tradíciókkal, szakmai múlttal és tapasztalattal rendelkező szakmák sikereket produkáltak. A fémipari szakmunkásoknak Nyugaton is nagy elismertsége volt, csapatostul kerültek ki vendégmunkások a német nagy cégekhez – magas minőségű feladatokra. A magyar forgácsolónak, lakatosoknak, hegesztőknek Európa-szerte egyre nagyobb értéke volt, igen jól kerestek, néhány év alatt lakásra, kocsira való összeget tudtak megtakarítani. Volt tehát tekintélyes és némi vonzása a fizikai szakmának. Példaértékű lehetett a pályaválasztás előtt álló gyermek előtt, és bátran kaphatott szülői biztatást nemcsak a rosszul tanuló, bukdácsoló, hanem a jobb képességű, de jó fizikai adottságú gyermekek körében is.

Mi tapasztalható ma?

Ezzel szemben ma a társadalmi értékrend teljesen felborult, nem divat valamilyen fizikai szakmát választani. A szülő éppen fordítva arra biztatja a gyermeket, hogy tartsa magát távol a koszos fizikai munkától. Még a politikai reklámok is odáig torzultak, hogy a szegénységet automatikusan a fizikai munkához kötik. A munkáltatók nem fizetik meg jól a szakembereiket, és így nem számíthatnak jó képességű fiatalok

érdeklődésére a szakmunkáspálya iránt. De az erkölcsi elismerés is ide tartozik. Évek óta nem hallunk fizikai dolgozók kitüntetéséről, pedig számtalan jó képességű szakember esete lehetne példaértékű. Szakmunkásról csak akkor látunk tudósítást, ha az negatív jellegű.

Kiből lesz ma szakmunkástanuló?

A szakiskolák tanárai tele vannak panasszal, miszerint nagyon sok gyerek úgy érkezik az általános iskolából, hogy nem tud írni, olvasni. A választott szakmát sok esetben büntetésnek tekintik, ezért halvány érdeklődést sem mutatnak a tananyag iránt. A zavaros családi életen túl ehhez az általános iskolai tanárok egy részének gyengesége, felkészületlensége is hozzájárul. A gyerekek 25 százalékát tartják alulképzettnek, ill. nehezen formálhatónak. Különösen kényes kérdés, hogy nagy részük roma származású, akiknek zöme eleve munkanélküli-családokból jön.

A fentiekből fakad, hogy a szakmát adó szakiskolákba többnyire a gyengébb képességű, nehezen kezelhető gyerekek jelentkeznek, így hogyan remélhetjük, hogy belőlük jól képzett, szorgalmas, kreatív szakmunkások válnak? A gyenge indulást még tetézi a jelenleg működő 9. és 10., úgynevezett felhozó osztályok semmittevése. Az általános iskolához már nem, a szakiskolához még nem tartozás eredménye, hogy a gyerekek két éven át megtanulnak egy „löttyögő” életformát. Mondván, hogy 16 év alatt ne végezzen fizikai munkát, illetve pótolja be, amit az általános iskola 8 éve alatt nem tanult meg. Ezzel takarगतjuk az általános oktatás csődjét? Miért

megterhelő az a fizikai munka, amelynél a legnagyobb súly, amit mozgatni kell, 5 kg alatt van? Évtizedeken keresztül ettől senki sem kapott sérvet!

Ha a tananyagot is nehezen sajátítják el, akkor persze háttérbe szorul az informatikai és nyelvi felkészültség is. A legkorszerűbb termelőberendezések CNC-rendszerű számítógépes vezérlése informatikai ismereteket igényel. Az uniós szabad munkavállalási lehetőségek pedig mit sem érnek nyelvtanulás nélkül. Döbbenetes, hogy megyénkben szinte folyamatosan 4200 fő körül van a harminc év alatti munkanélküliek száma. Abban az életkorban, amikor egy fiatalnak legfontosabb megtanulni a munka szépségét, az adott szakma fortélyait, a pénzkereseti lehetőség biztatását az önállósághoz és a családalapításhoz. Ha valaki ebből bármilyen okból kimarad, egy életre elveszíthetjük, ami a társadalom és a család számára bepótolhatatlan. A piaci szereplők türelmetlenek, bizonyos szakmákban a jól képzett munkaerőből jelenleg is hiány van. A 2007–2013 között várható EU-forrásokból végrehajtható beruházásokhoz pedig további szakemberekre lesz szükség. Ez is indokolja, hogy meg kell szüntetni a jelenleg tapasztalható ellentmondást, amely szerint egyszerre van túlképzés és más szakmákban pedig alulképzés, hiányszakma. A kormány megpróbálja a feladatokat a kamarákra áttélni, ami az állami szerepvállalásból való kimenekülést mutatja. A szakképzésnek alapvetően továbbra is állami feladatnak kell maradnia az összes előnyével és problémájával együtt.

A levezetésünkéből is érzékelhető, hogy a szakképzés komplex probléma, és tudatos irányítással összhangot kell keresni az általános iskolától a fizikai szakmák presztízsének megteremtéséig tartó hosszú folyamat minden pontján.

Egy erős szaktarca szükséges, amely összhangba hozza a piaci igényekkel a szakképzés struktúráját, és megpróbálja visszaállítani a szakmunka és a szakképzéssel foglalkozó intézmények tekintélyét. A hétköznapi teendők koordinálását megyei szintű szakfelelősökön keresztül célszerű kézben tartani, amelyet mi készséggel támogatunk.

Tari Miklós
az MGYOSZ Nógrád megyei elnöke

Egyre szigorúbb az APEH

Az adóhivatali szigor tovább erősödik, és a jogszabályok is a hivatal tapasztalatai és érdekei szerint változnak. Az alábbiakban néhány, az idén bezáruló kiskapura hívjuk fel a figyelmet.

■ Az előző évben az adóhatósági ellenőrzés az eljárási szabályok szerint a megbízólevél átadásával indult. Amennyiben a hivatal megküldte behívókat a személyes találkozóra, akkor viszont könyvelőnknek volt még lehetősége, hogy bevallásainkat helyesbítve önellenőrzést adjon be a hivatalhoz. Így bírság és dupla jegybanki alapkamat megúszásával tehetjük rendbe a múltban elmaradt könyvelési hiányosságainkat. 2007. január 1-jétől viszont a kiskapú bezáródott, azaz az ellenőrzés az arról szóló értesítés kézhezvételével vagy az adózó tudomására jutásával kezdődik. Ellenőrzés megkezdésének minősül a telefonos értesítés, melyről a revizor feljegyzést készít. Az nem jó kifogás, ha állítjuk, hogy takarítónk vette át az értesítést, akinek ez nem állt volna jogában. Így a vagyonosodási vizsgálatok esetében sincs lehetőségünk a kijelölést követő értesítés után önellenőrzésre. A vagyonosodási vizsgálatot számos esetben a cégtulajdonos cégének „tagi kölcsönre irányuló” céllenőrzése előz meg. Ebben az esetben, tagi kölcsön fennállása esetén, biztosra vehetjük a vagyongyarapodási vizsgálat megindítását, tehát önellenőrzésre ekkor még záros időn belül lehetőségünk van. Fontos 2006-os évi változás, hogy a cég által kötött (cég-cég, cég-magánszemély közötti) szerződéseket a hivatal csak írásban fogadja el. Ez nem a polgári törvénykönyv mindenki által ismert szerződéskötési formák megváltoztatásán alapul, azaz ezt követően is létrejöhetnek szóban kötött szer-

ződések. Az írásbeliséget a számviteli törvényben történt változás indokolja, így a megfelelő bizonylatolás valóság-elveinek csak az írásban is lefektetett szerződések felelnek meg.

Amennyiben az adóhivatal elsőfokú határozata nem volt kedvező és a másodfokú adóhatósági határozat (amely általában nem megy szembe saját 1. fokú szervével) sem tükrözi a valóságot, akkor a bíróság előtt van lehetőségünk az adóhatóság döntésének megváltoztatására. A másodfokú határozat azonnal végrehajtható, tehát ha terhünkre adóhiányt állapítanak meg, akkor a végrehajtási eljárás ellenünk megindul. Így volt ez az előző évben is, ha bíróságon megtámadtuk a hivatal határozatát. Ekkor nekünk kellett kérni a bíróságot, hogy függesse fel a hivatal végrehajtását, amely vagy eredményre vezetett, vagy nem. 2007-től új szabályozás, hogy az adóhivatal végrehajtását a hivatal tudomására jutásának napjától akadályozza a határozat bíróság előtti megtámadása. Így

megtámadhatjuk a hivatal másodfokú határozatát anélkül, hogy bárminemű végrehajtást foganatosítanának ellenünk, ha a per megindítását jelezzük az adóhivatalnak. Legrosszabb esetben, pervesztés esetén, perköltséget kell fizetnünk az eljárás végén. Előre nincs illetékfizetési kötelezettségünk, mivel a másodfokú közigazgatási határozat bíróság előtti megtámadásakor a bíróság feljegyzi az illetéket.

Kevesen tudják, hogy adóhiány megállapítása esetén a hiányként megállapított összegre és a bírság mérséklésére nincs lehetőségünk méltányossági alapon. Ehhez kapcsolódik az új szabályozás, hogy adótartozás fennállása esetén a végrehajtási eljárásra a méltányossági kérelem benyújtása csak másnapról van akadályozó hatással. Tehát a fennálló tartozásra benyújtott első méltányossági kérelem a végrehajtást a benyújtását követő naptól szünetelteti. Ebben az esetben inkasszóval megterhelt bank-számlánk is csak a következő napon szabadul terhetől.

**Dr. Vilmányi
Ügyvédi Iroda**
Tel.: 36-1-312-
2222, 36-1-
354-0946
E-mail: info@
drvilmanyi.hu

Révai Új Lexikona 1–18.

A Révai Új Lexikona Magyarország 20. századi történelmének kiemelkedően gazdag ismeret- és adattára. Mi értelme ma egy ilyen sorozatnak? Főszerkesztője, Kollega Tarsoly István a sorozatot indító előszavában meggyőző és kikezdetetlen választ ad erre. Az Új Révai sok, a mai magyar lexikonirodalomból kimaradt adatot ölel fel, melyek nélküle nyomtalanul a feledésbe merülnének. Az, hogy ez a lexikon célzottan a magyarságról szól, meghatározza mind az erejét, mind hatókörének korlátait, és velük a helyét is a könyvespolcunkon. Nem az Encyclopaedia Britannica helyére, hanem a mellé célszerű tennünk, a nagy egészhez képest viszonylag kisebb, ám nekünk fontos részletekig is elmenő magyar kiegészítésként. Ugyanez elmondható a „Britannica” magyarított változatáról, a szintén kiemelkedő szellemi értéket képviselő Britannica Hungaricára is – vele sem versenytársak, hanem sokkal inkább egymás értékes kiegészítői.

■ Nemcsak az emlékezésre méltó elődökkel, nagy teljesítményeikkel, de önmagunkkal szemben is méltánytalan, ahogy a múltunk az értékeivel együtt rohamosan merül a feledésbe. Hányan tudják még pl., hogy a MOM Park helyén a Magyar Optikai Művek, a honi ipar egyik hajdani zászlóshajója állt (hová lett a tavalyi hó?), amely a magyar gazdaság két világháború közötti erőteljes felemelkedését adó innovációk egyik jelentős forrása volt? Itt olvashatunk róla.

Szolgálhatja e lexikon emellett a 20. századi honi gazdaság-, tudomány-, technika- és ipartörténetünk ismeretét, a rájuk vonatkozó adatok és információk megőrzését is. Benne ezeknek is olyan gazdag adattárát találjuk itt, amit másként csak sok helyről válogatva állíthatnánk össze. És van mire emlékeznünk. Legendás szakemberek, legendás cégek, intézmények találhatók meg e lapokon. Tudjuk: az utóbbi mintegy 130 évben voltak időszakok, amikor kifejezetten erős gazdaságfejlődés emelte felfelé az országot, s egy-egy szakterületen a világ élvonalába, vagy annak közelébe jutottunk. Gyáraink, fejlesztő intézményeink közül néhány nemzetközi mércével mérve is az erősek közé tudott emelkedni.

Természetesen tartalmaz számos szócikket találunk a Munkaadók Gyáriparosok Országos Szövetségéről. Szintúgy részletes szócikkek mutatják be id. Chorin Ferencet, a GYOSZ/MGYOSZ alapító elnökét, a szintén nagyiparos Hatvany Deutsch Sándort, a GYOSZ/MGYOSZ alapító alelnökét, a szövetségben szintén jeles szerepet betöltő Kornfeld Móricot, valamint ifj. Chorin Ferencet és úgyszin-

tén a mai elnököt, Széles Gábort. Találunk alapos ismertetőt Szabó Lászlóról, a magyar marketingszakma egyik legelső kiemelkedő alakjáról, továbbá a Magyar Lőszergyár Rt.-ről, a Magyar Lloyd Repülőgép- és Motorgyárról, a Telefongyárról, szintúgy számos honi pénzüzettről, köztük a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bankról, valamint a magyar értékpapírok támogatására létrehozott Magyar Investment Rt.-ről, hogy csak néhányat említsünk a kitűnő szócikkek közül.

A kiadónak azonban nem ez az egyetlen sorozata a korszakról. Magyarország a XX. században címmel öt impozáns, a Révaival azonos megjelenésű kötetben ad leíró, azaz nem lexikonszerű áttekintést arról, hogyan éltük át az emberiség történelmének drasztikus változásokkal leginkább zsúfolt évszázadát, s mit végeztünk, mire jutottunk benne. A kötetek: I. Politika és társadalom, hadtörténet, jogalkotás; II. Természeti környezet, népesség és társadalom, egyházak és felekezetek, gazdaság; III. Kultúra, művészet, sport és szórakozás; IV. Műszaki és természettudományok; V. Társadalomtudományok.

Dr. Osman Péter
Révai Új Lexikona 1–18.
Babits Kiadó

A Magyar Gyáripar az MGYOSZ hivatalos havilapja – Kiadja a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége

Szerkesztőség: Budapest, Kossuth Lajos tér 6–8. Telefon: 269-2227, e-mail: magyargyariar@mgysz.hu, internet: www.mgyosz.hu **Felelős szerkesztő:** Szalontay Mihály

Szerkesztő: Lovas Gábor **Korrektor:** Lehotka Gábor **Fotó:** Vámos Judit **Művészeti vezető:** Ujvári Zoltán **Szerkesztőségi titkár:** Szalontay Szvetlana

Hirdetésfelvétel: lovas@mgysz.hu 06-1-269-2227 **Nyomdai munkák:** DRUK-KER Nyomdaipari Szolgáltató Kft., 1033 Budapest, Mozaik u. 10.

Felelős vezető: Markó Péter ügyvezető igazgató

ISSN: 12196193

Megjelenik 5000 példányban az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány (OFA) támogatásával

A LAPOT AZ OBSERVER SZEMLÉZI